

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029)

d. 18-02-2026

Mødedato Onsdag d. 18. februar 2026 kl. 08:30

Mødested M.5/rådhuset

Mødedeltagere Katrine Fusager Rohde, Anders Bertel, Stine Isaksen, Marie-Louise
Høgh, Torsten Nielsen, Mads Panny, Lars Mogensén, Stine
Damborg, Lone Langballe

Indholdsfortegnelse

Ændring af skoledistrikter i forbindelse med byggeriet af ny Stoholm Skole.....	3
Stillingtagen til planlægning for Energipark Tjele - Vinge.....	5
Stillingtagen til fortsat planlægning for Energipark Iglso efter idéfase.....	7
Stillingtagen til videre planlægning for solceller ved Kvorning efter afgørelse i klagenævn.....	12
Stillingtagen til videre planlægning for solceller og vindmøller ved Sjørring efter afgørelse i klagen	15
Gennemførelse af Viborg Kommunes indsats efter Statens vand- og naturplanlægning i 2026 (bevil	18
Opklassificering af private fællesveje på kaserneområdet til kommuneveje.....	22
Ombygning af kryds Lyngsøvej/Kølsenvej i Løgstrup.....	24
Arbejder afledt af Trafikplanen 2026 (bevilling).....	26
Energi Viborg Vand A/S - ansøgning om kommunegaranti for en byggekredit i forbindelse med etal	29
Godkendelse af huslejestigning i forbindelse med optagelse af lån, afdeling 20, Løgstrup Høje, Bol	31
Tillæg til samarbejdsaftale mellem Aarhus Universitet og Viborg Kommune.....	34
Fastsættelse af grundpriser og øvrige salgsvilkår for bolig- og erhvervsgrunde - 2026.....	36
Principbeslutning om ekspropriation i Rødkærsbro.....	39
Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	41
Meddelelser og gensidig orientering.....	42
Lukket: Ejendomssag.....	43
Lukket: Ejendomssag (bevillingssag).....	44
Underskriftsark.....	45

Punkt 1: Ændring af skoledistrikter i forbindelse med byggeriet af ny Stoholm Skole

25/24637

Resume

På baggrund af høringssvar fra de berørte skolebestyrelser indstiller Børne- og Ungdomsudvalget til Byrådet, at skoledistriktsgrænsen imellem Mønsted-Sparkær Skole og Stoholm Skole ændres i forbindelse med byggeriet af ny Stoholm Skole.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at skoledistriktsgrænsen imellem Stoholm Skole og Mønsted-Sparkær Skole ændres i overensstemmelse med bilag 1

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget (2026-2029) den 03-02-2026

Fraværende: Michael Grove

1. Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet,
 - o at skoledistriktsgrænsen imellem Stoholm Skole og Mønsted-Sparkær Skole ændres i overensstemmelse med bilag 1

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

På mødet den 26. november 2025 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget at sende forslag til ændrede skoledistriktsgrænser i høring ved skolebestyrelserne på Mønsted-Sparkær Skole og Stoholm Skole ([sag nr. 3](#)).

Børne- og Ungdomsudvalget godkendte kommissorium for byggeriet af ny Stoholm Skole på udvalgsmødet den 23. februar 2021 ([sag nr. 5](#)).

Inddragelse og høring

Jævnfør folkeskoleloven har de berørte skolebestyrelser udtalt sig om forslaget til ændring af skoledistrikterne.

Bestyrelsen på Mønsted-Sparkær Skole har ingen indvendinger mod mindre justeringer af skoledistriktet, hvis det ikke får negative konsekvenser for børn, der allerede bor i området (bilag 2). Bilag 1 viser et kort over det område, der foreslås tilføjet Stoholm Skoles distrikt. Byrådet har udlagt et område vest for ny Stoholm Skole til boliger i Kommuneplan 2025-2036, men der er ikke boliger i området i dag. Der er derfor ikke nogen nuværende skoleelever, som vil blive påvirket af ændringen af skoledistriktsgrænsen. Bestyrelsen på Stoholm Skole tilslutter sig forslaget til ændringen (bilag 3).

Beskrivelse

Ny Stoholm Skole er placeret i forbindelse med Stoholm Kultur- og Fritidscenter. Den nuværende grænse imellem Stoholm Skoles distrikt og Mønsted-Sparkær Skoles distrikt grænser op til Kultur- og Fritidscentret og vandrerhjemmet. I bilag 1 er den nuværende skoledistriktsgrænse markeret med sort. Med den nuværende grænse imellem de to skoledistrikter vil ny Stoholm Skole komme til at ligge i Mønsted-Sparkær Skoles distrikt, hvorfor det foreslås, at skoledistriktsgrænserne ændres. I bilag 1 er forslag til ændringen farvemarkeret.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Ændringen af skoledistriktsgrænsen vil træde i kraft efter godkendelse i Byrådet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Følgende fremgår af Folkeskolelovens § 40 stk. 2. 3):

”Kommunens inddeling i skoledistrikter. Beslutninger om distriktsændringer som følge af strukturændringer træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.”

Bilag

Kort over forslag til ændring af skoledistriktsgrænser imellem Mønsted-Sparkær Skole og Stoholm Skole

Høringssvar fra bestyrelsen på Mønsted-Sparkær Skole

Høringssvar fra bestyrelsen fra Stoholm Skole

Punkt 2: Stillingtagen til planlægning for Energipark Tjele - Vinge

23/14168

Resume

På baggrund af konstitueringsaftalen skal byrådet tage stilling til i hvilket omfang, der skal arbejdes videre med planlægningen for Energipark Tjele – Vinge.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager stilling til, om udvalget vil indstille til byrådet,

1. om planlægningen for Energipark Tjele – Vinge - vindmøller, solceller og energiklynge fortsættes i sin helhed eller kun for så vidt angår vindmøller og energiklynge.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen for Energipark Tjele – Vinge - vindmøller, solceller og energiklynge fortsættes, for så vidt angår vindmøller og energiklynge.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Lone Langballe (O) stemmer imod

Stine Damborg (C) deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Historik

Historik for VE-planlægning generelt

Byrådet tog stilling til prioritering af planlægning for vedvarende energianlæg på møde senest i december 2023 ([link til sag nr. 6 i byrådet 13. december 2023](#)).

Byrådet besluttede reviderede prioriteringskriterier for planlægning for vedvarende energianlæg på møde i november 2023 ([link til sag nr. 5 i byrådet 15. november 2023](#)).

Byrådet vedtog i december 2025 forslag til energistrategi med henblik på offentlig høring i 8 uger ([link til sag nr.4 byrådet den 17. december 2025](#)).

Historik for Energipark Tjele – Vinge

Byrådet besluttede på møde den 21. maj 2025 ([link til sag nr. 15 i byrådet den 21. maj 2025](#)), at vedtage forslag til lokalplan nr. 618 for energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge samt tillæg nr. 115 til kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og bilagsrapport, udkast til tilbud om udbygningsaftale, grundvandsredegørelse, udkast til miljøgodkendelse og bilag hertil samt udkast til § 25 tilladelse med henblik på offentlig høring.

Efter den offentlige høring besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget den 10. december 2025 ([link til sag nr. 5 Økonomi- og Erhvervsudvalget den 10. december 2025](#)) bl.a., at forslag til lokalplan nr. 618 og forslag til kommuneplan nr. 115 reduceres med ca. 98 ha og 3 vindmøller, på baggrund af indsigelse fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, og at forvaltningen arbejder videre med undersøgelser og ændringsforslag med henblik på fremsættelse af revideret plangrundlag og miljøvurdering. Det blev desuden besluttet, at forvaltningen går i dialog med lodsejer vedrørende en udbygningsaftale for en sydlig forsyningsvej, samt at forvaltningen går i dialog med udvikler om en trinvis udbygning af forsyningsvejene.

Inddragelse og høring

Forslag til lokalplan nr. 618 for energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge og forslag til tillæg nr. 115 til kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport mv. har været i høring fra 2. juni 2025 til den 18. august 2025. Der blev afholdt et borgermøde den 11. juni 2025.

De vedtagne planforslag kan ses som bilag til byrådets vedtagelse på møde den 21. maj 2025 samt på plandata [Link til lokalplan 618 Energipark Tjele og miljørapport](#).

I høringen kom der et veto fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø mod 3 vindmøller og 98 ha solceller.

Høringssvar mv. blev behandlet af Økonomi- og Erhvervsudvalget den 10. december 2025.

Beskrivelse

Der har været et planforslag i høring for ca. 430 ha. solceller, 14 vindmøller på 185 m og en energiklynge bl.a. med biogas. Flere detaljer er i bilag 1.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har den 10. december 2025 besluttet, at der skal udarbejdes nyt plangrundlag for et reduceret projekt med ca. 350 ha solceller og 11 vindmøller.

Beslutningen afspejler ikke konstitueringsaftalen om udtagelse af solcelleanlæg. I konstitueringsaftalen fremgår følgende:

”Byrådet vil for nuværende stoppe planlægningen af yderligere VE-anlæg ud over det, byrådet allerede har vedtaget lokalplaner for. Den påbegyndte planlægning af Energipark Tjele fastholdes dog med udtagelse af solcelleanlæg. Hvad angår Energipark Tjele, fastholdes dette under forudsætning af, at infrastrukturen i området løses på en tilfredsstillende vis herunder ved ny vejføring.

De virksomheder, der ønsker at placere sig i den nationale industripark eller i et andet erhvervsområde i Viborg Kommune, skal have mulighed for at sikre sig den nødvendige lokale, grønne energiforsyning, som fx er en forudsætning for etablering og udvikling af industriparken.”

” Forvaltningen skal mindst én gang årligt opdatere kommunens energistrategi med en status for, om kommunen er på vej til at opfylde DK2020-målsætningen om, at produktionen fra vedvarende energianlæg i 2030 mindst svarer til kommunens årlige elforbrug — samt angive, hvilke yderligere indsatser der eventuelt er nødvendige.”

Der skal således tages stilling til i hvilket omfang, forvaltningen skal arbejde videre med planlægningen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Tidsplanen vil afhænge af planlægningens omfang.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Energipark Tjele - Notat

Punkt 3: Stillingtagen til fortsat planlægning for Energipark Iglso efter idéfase

24/6924

Resume

Der har været gennemført idéfase samt partshøring for Energipark Iglso.

Der blev indsendt 77 høringssvar, som forelægges til politisk beslutning inden udarbejdelse af planforslag og miljørapport.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen og udarbejdelse af miljørapport for Energipark Iglso fortsætter som beskrevet, og
2. at bilag 5 "Notat til behandling af høringssvar" godkendes og sendes som svar til dem, der har indsendt ideer og forslag.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) den 25-11-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen og udarbejdelse af miljørapport for Energipark Iglso fortsætter som beskrevet, og
2. at bilag 5 "Notat til behandling af høringssvar" godkendes og sendes som svar til dem, der har indsendt ideer og forslag.

Steffen Drejer (C) og Lars Mogensen (I) stemmer imod punkt 1.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2022-2025) den 10-12-2025

Anders Bertel (A) stiller ændringsforslag, at sagen sendes tilbage til udvalget.

For stemmer Martin Sanderhoff (M), Mette Nielsen (Y), Torsten Nielsen (Æ), Katrine Fusager Rohde (V) og Anders Bertel (A).

Imod stemmer Kurt Mosgaard (V) og Ulrik Wilbek (V).

Stine Damborg (C) undlader at stemme.

Ændringsforslaget blev vedtaget

Kurt Mosgaard (V) begærer herefter sagen i byrådet.

Fraværende:

Peter Juhl

Beslutning i Byrådet (2022-2025) den 17-12-2025

Anders Bertel (A) stiller forslag om, at sagen sendes tilbage til udvalget.

For forslaget stemmer Katrine Fusager Rohde (V), Lone Kastbjerg (V), Frederik Houmann Thuesen (V) Kurt Johansen (V), Pia Viller Arendt (V), Leo Nørgaard, Torsten Nielsen (Æ), Birgith B. Langballe (Y), Birthe Harritz (Y), Mette Nielsen (Y), Aksel Rosager (Ø), Stine Isaksen (Å), Elo Nielsen (F), Martin Sanderhoff (M), Anders Bertel (A), og Mads Panny (A),

mens Johannes Vesterby (V), Kurt Mosgaard (V) og Anders Jensen (V) stemmer imod.

Ulrik Wilbek (V), Kim Dongsgaard (V), Lars Mogensen (I), Steffen Drejer (C), Sofie Ringgaard Schønning (C), Lise Bertelsen (C), Peter Juhl (C) og Malena Møller Mortensen (C) undlader at stemme.

Forslaget godkendes derved.

Stine Damborg deltog ikke på grund af inhabilitet.

Fraværende:

Eva Pinnerup

Marianne Aaris Andersen

Niels Jørgen Ottesen

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø og Naturudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen for Energipark Iglso stoppes, og

2. at bilag 5 "Notat til behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt ideer og forslag med den tilføjelse til byrådets svar, at planlægningen stoppes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Indstillingen fra Klima-, Miljø og Naturudvalget godkendes.

Stine Damborg (C) deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 4. juni 2024 ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 4. juni 2024](#)) at igangsætte planlægningen for Energipark Iglso.

Byrådet besluttede den 18. december 2024 ([link til sag nr. 9 i byrådet den 18. december 2024](#)) at indmelde Energipark Iglso som statslig energipark.

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 21. oktober 2025 ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 21. oktober 2024](#)) at fastsætte specifikke afstandskrav til placering af vindmøller ved kommunale veje.

Inddragelse og høring

Der har været afholdt idéfase for planlægningen for Energipark Iglso fra den 15. august 2024 til den 12. september 2024 for at indkalde idéer og forslag til indholdet i den videre planlægning og indholdet i miljøvurderingerne. Der har parallelt med idéfasen været en høring af berørte myndigheder. Det daværende projektområde er i bilag 1.

Der blev afholdt borgermøde den 27. august 2024 i Kjeldbjerg Forsamlingshus.

Borgernes bemærkninger drejede sig i hovedtræk om:

- Kompensation til naboer
- Stoholm bliver omringet af VE-anlæg
- Muligheder for ejerandele i projektet
- Langtidseffekter og forurening efter solceller
- Økonomisk garanti til oprydning
- Påvirkning af flagermus
- Støj fra vindmøller og solceller

Da punktet for nettilslutning på daværende tidspunkt var ukendt, var kabeltracéerne ikke med i idéfasen for projektet. Derfor har der været afholdt en supplerende partshøring af lodsejere fra den 10. juni 2025 til den 24. juni 2025 for to potentielle tracéer, hvoraf kun det ene vil blive realiseret. Der har parallelt med partshøringen været en høring af berørte myndigheder.

Der er kommet 77 høringssvar med idéer og forslag. Høringssvarene er i bilag 6 og 7.

Høringssvarene omhandler:

- Ejendomsværdi
- Flagermus og dyreliv
- Projekt, placering og proces
- Støj, lugt og lys
- Forurening og afsmitning
- Klima og CO₂-aftryk
- Transport og trafiksikkerhed
- Natur og naturbeskyttelse
- Radar- og radioforbindelser
- Atomkraft
- Drift, økonomi og Grøn Pulje
- Vandforhold
- Bestemmelser

Forvaltningens behandling af høringssvar er i bilag 5. Bilaget indeholder et resumé af høringssvarene samt forslag til byrådets svar til disse.

Beskrivelse

BioCirc har ansøgt om en bioøkonomisk energipark sydøst for Kjeldbjerg og syd for Iglø. Energiparken er siden idéfasen blevet reduceret og omfatter nu et projektområde på ca. 385 ha (mod tidligere 450 ha), der består af ca. 290 ha solceller (mod tidligere 375 ha) og 14 ha industriklynge samt ca. 72 ha natur (mod tidligere 60 ha). I tilknytning til industriklyngen planlægges der for et område på ca. 4,5 ha til etablering af transformerstation samt batterianlæg (BESS). Derudover er der ansøgt om to forskellige opstillingsmønstre for vindmøller, hhv. 10 stk. vindmøller á 150 meters højde på lige rækker eller 6 stk. vindmøller á 185 meters højde på en buet linje.

Udvikler har – efter udvalgets beslutning om afstandskrav fra vindmøller til kommunale veje – besluttet at ansøge om 6 stk. vindmøller á 185 meters højde på en buet linje. Opstillingsmønsteret er parallelforskudt med 94 meter mod nordøst i forhold til det tidligere ansøgte opstillingsmønster, hvor der var vingeoverslag over de kommunale veje Ø. Børstingvej og Rørgårdsvej. Det nye opstillingsmønster overholder dermed Klima- og Miljøudvalgets krav om 100 meters afstand til kommunale veje.

Det nuværende projektområde er i bilag 2. Forskel fra ansøgningen i fordebatten og den nuværende ansøgning inkl. fastlagt opstillingsmønster er i bilag 3.

I forhold til elproduktion forventes det, at solcellerne vil have en effekt på 250-300 MW og producere ca. 300 GWh/år. Det er endnu ikke fastlagt, om solcellerne etableres på faste stativer eller på bevægelige paneler (trackere). Derudover vil vindmøllerne producere op til 138 GWh/år.

Planlægning

For at muliggøre projektet er det nødvendigt at udarbejde følgende:

- Én lokalplan for hele projektområdet (industriklynge, solceller og vindmøller).
- Ét kommuneplantillæg for hele projektområdet (industriklynge, solceller og vindmøller).

Kommuneplantillægget skal udlægge nye rammeområder til tekniske anlæg. Lokalplanen skal tilsvarende udlægge områderne til tekniske anlæg i form af vindmøller og solceller samt til industriklynge med tilhørende tekniske anlæg.

Miljøvurderinger

- Der udarbejdes én samlet miljørapport, som omfatter:
- Miljøvurdering af plangrundlaget for både industriklynge, solceller og vindmøller.
- Miljøkonsekvensvurdering af det konkrete projekt for solceller og vindmøller.
- Miljøkonsekvensrapporten for industriklyngen vil afvente at der foreligger et konkret projekt.

Miljørapport

Miljørapporten for hhv. solcelle- og vindmølleområdet samt for industriklyngen vil belyse potentielle påvirkninger af omgivelserne og omfatte en vurdering af relevante miljøforhold. Afgrænsningen af emnerne i rapporterne er baseret på den indledende idéfase, partshøringen samt en screening af projekterne. Udkast til samlet afgrænsningsnotatet er i bilag 4.

De overordnede temaer, der vil blive behandlet i miljørapporten, omfatter befolkning, menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jordarealer, jordbund, vand, affald, klima, kulturarv, landskab og kumulative effekter. Hvert tema dækker relevante underpunkter, såsom friluftsliv, trafik og trafiksikkerhed, støj og vibrationer, beskyttede arter og naturområder, grundvand og overfladevand, arealforbrug, affaldshåndtering, CO2-udledning, fredede fortidsminder, visuel påvirkning og indbyrdes kumulative effekter af miljøpåvirkninger.

Kabeltracé til anført nettilslutningspunkt

Energinet har fastslået, at nettilslutningspunktet er transformerstationen i Bilstrup sydvest fra Skive. Forsvarets Ejendomsstyrelse har tilkendegivet i deres høringssvar, at der ikke kan accepteres et kabeltracé gennem Skive Øvelsesterræn.

Forvaltningen vil gå i dialog med Forsvarets Ejendomsstyrelse samt udvikler i forhold til at finde en løsning herpå.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplaner for planlægning for Energipark Iglso:

Tidslinje 1: Planer for solceller og vindmøller (inkl. miljøkonsekvensvurdering) samt industriklynge (uden miljøkonsekvensvurdering)

Planforslag til vedtagelse Medio 2026

Offentlig høring Ultimo 2026

Endelig vedtagelse Primo 2027

Tidslinje 2: Miljøkonsekvensvurdering af industriklynge

Forslag til MKV til vedtagelse Primo 2027

Offentlig høring Medio 2027

Endelig vedtagelse Ultimo 2027

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis planerne vedtages endeligt, kræver projekterne forskellige tilladelser, herunder tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven samt byggetilladelse.

Bilag

Energipark Iglso (gammel ansøgning 1.5.2024)

Oversigtskort - Energipark Iglso

Forskel fra gammel ansøgning og ny ansøgning

Samlet afgrænsningsnotat - Energipark Iglsø

Notat til behandling af høringssvar

Høringssvar fra idéfase

Høringssvar fra supplerende partshøring

Punkt 4: Stillingtagen til videre planlægning for solceller ved Kvorning efter afgørelse i klagenævn

23/9941

Resume

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 12. december 2025 ophævet lokalplan nr. 611 - solcelleanlæg ved Kvorning - med tilhørende miljørapport samt § 25-tilladelse til etablering af et solcelleanlæg og hjemvist til fornyet behandling i kommunen.

Der skal tages stilling til om planlægningen for solceller ved Kvorning skal fortsætte ved at igangsætte arbejdet med habitatkonsekvensvurdering samt tilpasning af plandokumenter.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager stilling til, om udvalget vil indstille til byrådet,

1. at planlægningen for solceller ved Kvorning skal fortsætte, og at der udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen for solceller ved Kvorning skal fortsætte, og at der udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Lone Langballe (O) stemmer imod.

Stine Damborg (C) deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 23. april 2025 ([link til sag nr. 3 i byrådet den 23. april 2025](#)) at vedtage lokalplan nr. 611, tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og § 25-tilladelse endeligt.

Lokalplan, kommuneplantillæg, miljørapport og § 25-tilladelse blev offentlig bekendtgjort den 8. maj 2025 og er i bilag 1, 2, 3 og 4.

I konstitueringsaftalen fra 21. november 2025 fremgår følgende:

”Byrådet vil for nuværende stoppe planlægningen af yderligere VE-anlæg ud over det, byrådet allerede har vedtaget lokalplaner for. Den påbegyndte planlægning af Energipark Tjele fastholdes dog med udtagelse af solcelleanlæg. Hvad angår Energipark Tjele, fastholdes dette under forudsætning af, at infrastrukturen i området løses på en tilfredsstillende vis herunder ved ny vejføring.”

”Forvaltningen skal mindst én gang årligt opdatere kommunens energistrategi med en status for, om kommunen er på vej til at opfylde DK2020-målsætningen om, at produktionen fra vedvarende energianlæg i 2030 mindst svarer til kommunens årlige elforbrug — samt angive, hvilke yderligere indsatser der eventuelt er nødvendige.”

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Nævnenes afgørelse

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 12. december 2025 truffet afgørelse om at ophæve lokalplan nr. 611 - solcelleanlæg ved Kvorning - med tilhørende miljørapport samt § 25-tilladelse til etablering af et solcelleanlæg.

Afgørelserne er i bilag 5 og 6.

Nævnene har vurderet, at kommunen ikke i tilstrækkelig grad har belyst solcelleprojektets mulige påvirkning af nærliggende Natura 2000-områder.

Planklagenævnet gør opmærksom på, at kommuneplantillæg nr. 111 formelt set er ophævet ved byrådets vedtagelse af Kommuneplan 2025-2036. Indholdet er videreført i den nye kommuneplan. Efter nævnets praksis vil klageren dog i en situation, hvor det påklagede indhold i et ophævet kommuneplantillæg er blevet genvedtaget i den nye kommuneplan, kunne klage over dette indhold i forhold til den nye kommuneplan. Nævnet vil derfor kunne behandle en sådan klage på trods af udløbet af klagefristen over den nye kommuneplan.

Klager har i december klaget over kommuneplanen, hvorfor Planklagenævnet må forventes at behandle indenfor 6 måneder, jf. nævnenes sagsbehandlingsfrist.

Det er i miljørapporten vurderet, at solcelleprojektet ikke vil påvirke nærliggende Natura 2000-områder væsentligt, og derfor blev der ikke udarbejdet en habitatkonsekvensvurdering.

Da miljørapporten samtidig viser, at damflagermus forekommer i området og kan blive påvirket af støj fra anlægsarbejdet, blev der i § 25-tilladelsen fastsat vilkår om, at nedramning af solcellestativer kun måtte forekomme i specifikke tidsperioder.

Nævnene har vurderet, at sådanne vilkår om tidsbegrænsninger er såkaldte afværgeforanstaltninger og ikke blot almindelige standardvilkår. Afværgeforanstaltninger må ikke indgå i vurderingen af, om et projekt kan have væsentlig påvirkning på et Natura 2000-område.

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevarerklagenævnet har derfor konkluderet, at det ikke med sikkerhed kan udelukkes, at projektet kan påvirke nærliggende Natura 2000-områder væsentligt, og at der derfor burde have været udarbejdet en såkaldt habitatkonsekvensvurdering.

På den baggrund vurderer klagenævnene, at Viborg Byråds afgørelse om endelig vedtagelse af lokalplan, miljørapport m.v. lider af en retlig mangel og kan ikke opretholdes.

Fornyet behandling

Klagenævnene bemærker, at ved en fornyet behandling skal Viborg Kommune gennemføre en ny vurdering af projektets påvirkning af damflagermus, som er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne nr. 30 og 33, og kommunen i så fald vil skulle udarbejde en habitatkonsekvensvurdering.

Hvis byrådet ønsker at fortsætte planlægningen ved at gennemføre en fornyet behandling, skal der igangsættes udarbejdelse af en habitatkonsekvensvurdering. I den forbindelse skal udkast til plandokumenter og miljørapport opdateres og konsekvensrettes, inden de kan forelægges til politisk vedtagelse samt fornyet høring i mindst otte uger.

Alternativer

Byrådet kan vælge at stoppe planlægningen, hvilket medfører, at der ikke vil blive igangsat habitatkonsekvensvurdering, og at plangrundlag samt miljørapport fortsat vil være ophævet.

Tidsperspektiv

Udarbejdelse af habitatkonsekvensvurdering	Primo 2026
Forslag til plangrundlag til vedtagelse	Medio 2026
Offentlig høring	Medio 2026

Endelig vedtagelse af lokalplan, miljørapport, mv. Ultimo 2026

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommunen, om planlægningen stoppes eller videreføres.

Videreføres planlægningen og realiseres projektet, vil det betyde, at opstiller skal indbetale ca. 8,125 mio. kr. til Grøn Pulje. Kommunen administrerer puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen, og for opfyldelse af kommunens mål i klimaplanen. Endelig stillingtagen til, om planlægningen for solceller ved Kvorning skal fortsætte, skal derfor ske i byrådet.

Bilag

Lokalplan nr. 611

Kommuneplantillæg nr. 111

Miljørapport, Bilagsrapport, Supplerende visualiseringer

§ 25-tilladelse

Kvorning - Miljø- og Fødevareklagenævn ophæver § 25-tilladelse

Kvorning - Planklagenævnet ophæver lokalplan med tilhørende miljørapport

Punkt 5: Stillingtagen til videre planlægning for solceller og vindmøller ved Sjørring efter afgørelse i klagenævn

23/14166

Resume

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 17. december 2025 ophævet lokalplan 617 - solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring - med tilhørende miljørapport samt § 25-tilladelse til etablering af solcelleanlæg og vindmøller og hjemvist til fornyet behandling i kommunen.

Der skal tages stilling til, om der skal udarbejdet et justeret plangrundlag for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager stilling til, om udvalget vil indstille til byrådet,

1. at planlægningen for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring skal fortsætte med henblik på vedtagelse af justeret plangrundlag.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring skal fortsætte med henblik på vedtagelse af justeret plangrundlag.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Lone Langballe (O) stemmer imod.

Stine Damborg (C) deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 23. april 2025 ([link til sag nr. 2 i byrådet den 23. april 2025](#)) at vedtage lokalplan nr. 617, tillæg nr. 114 til Kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og § 25-tilladelse endeligt.

Lokalplan, kommuneplantillæg, miljørapport og § 25-tilladelse blev offentlig bekendtgjort den 8. maj 2025 og er i bilag 1, 2, 3 og 4.

I konstitueringsaftalen fra 21. november 2025 fremgår følgende:

”Byrådet vil for nuværende stoppe planlægningen af yderligere VE-anlæg ud over det, byrådet allerede har vedtaget lokalplaner for. Den påbegyndte planlægning af Energipark Tjele fastholdes dog med udtagelse af solcelleanlæg. Hvad angår Energipark Tjele, fastholdes dette under forudsætning af, at infrastrukturen i området løses på en tilfredsstillende vis herunder ved ny vejføring.”

”Forvaltningen skal mindst én gang årligt opdatere kommunens energistrategi med en status for, om kommunen er på vej til at opfylde DK2020-målsætningen om, at produktionen fra vedvarende energianlæg i 2030 mindst svarer til kommunens årlige elforbrug — samt angive, hvilke yderligere indsatser der eventuelt er nødvendige.”

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Nævnenes afgørelser

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 17. december 2025 truffet afgørelse om at ophæve lokalplan 617 - solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring - med tilhørende miljørapport samt § 25-tilladelse til etablering af solcelleanlæg og vindmøller og hjemvise til fornyet behandling i kommunen.

Afgørelserne er i bilag 5 og 6.

Baggrunden for afgørelserne er, at nævnene vurderer, at der, for så vidt angår et byrådsmedlem, foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om byrådsmedlemmets upartiskhed, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5. Det er en retlig mangel, som nævnet vurderer, at der ikke er den fornødne sikkerhed for, ikke har haft nogen indflydelse på afgørelsens indhold.

På den baggrund lider Viborg Byråds afgørelse om endelig vedtagelse af lokalplan, miljørapport m.v. af en retlig mangel og kan ikke opretholdes.

Forvaltningen har anmodet nævnene om at genoptage sagerne i forhold til deres vurdering af inhabilitet.

Planklagenævnet gør opmærksom på, at kommuneplantillæg nr. 114 formelt set er ophævet ved byrådets vedtagelse af Kommuneplan 2025-2036. Indholdet er videreført i den nye kommuneplan. Efter nævnets praksis vil klageren dog i en situation, hvor det påklagede indhold i et ophævet kommuneplantillæg er blevet genvedtaget i den nye kommuneplan, kunne klage over dette indhold i forhold til den nye kommuneplan. Nævnet vil derfor kunne behandle en sådan klage på trods af udløbet af klagefristen over den nye kommuneplan.

Klager har i december klaget over kommuneplanen, hvorfor Planklagenævnet må forventes at behandle indenfor 6 måneder, jf. nævnens sagsbehandlingsfrist.

Planklagenævnet har i afgørelsen tilkendegivet sin vurdering af hvorvidt følgende påklagede spørgsmål kan føre til en ophævelse af dele kommuneplan 2025-2025:

- 1) Om reglerne om Natura 2000-områder er overholdt i forhold til påvirkning af tajgasædgås og damflagermus.
- 2) Om reglerne om bilag IV-arter er overholdt i forhold til påvirkning af flagermus.
- 3) Om miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøvurdering er opfyldt i forhold til kumulativ påvirkning, alternativer, støj, farlige stoffer, luft og klima, landskabelig påvirkning samt natur i øvrigt.
- 4) Om kommunen kan planlægge for multifunktionel arealanvendelse af jordarealer.

Planklagenævnet finder på baggrund af en udførlig gennemgang af alle fire punkter, at der ikke kan gives medhold i klagen over nogle af de fire punkter, herunder at der er det fornødne grundlag for at udelukke skade, for så vidt angår Natura 2000 og bilag 4 arter.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har haft samme vurdering af spørgsmål om inhabilitet som Planklagenævnet og har forholdt sig til yderligere følgende klagepunkter

- 1) Projektopdeling
- 2) Natura 2000-områder
- 3) Bilag IV-arter
- 4) Natur i øvrigt
- 5) Alternativer
- 6) Støj
- 7) Grundvand, herunder miljøfremmede stoffer
- 8) Luft og klima
- 9) Visuelle påvirkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af en udførlig gennemgang af de øvrige klagepunkter, at der ikke kan gives medhold i nogen af klagepunkterne.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker dog, at vurderingen af påvirkning på Natura 2000-områder og bilag IV-arter skal fremgå af § 25-tilladelsen, hvilket Viborg Kommune bør iagttage ved en fornyet behandling af sagen.

Grundlag for fornyet behandling

Hvis byrådet fortsat ønsker at planlægge for solceller og vindmøller ved Sjørring, er der på baggrund af afgørelserne fra nævnene grundlag for at tilvejebringe et nyt plangrundlag uden større ændringer. Dette skal dog konsekvensrettes, så det refererer til Kommuneplan 2025-2036 og nyt udkast til § 25-tilladelse skal opfylde den anvisning, som Miljø- og Fødevareklagenævnet har givet.

I så fald vil forvaltningen udarbejde et justeret planforslag med henblik på politisk vedtagelse og offentlig høring i mindst 8 uger.

Alternativer

Hvis byrådet ikke vedtager planforslag til fornyet høring, vil plangrundlag samt miljørapport fortsat vil være ophævet.

Tidsperspektiv

Udarbejdelse af fornyet plangrundlag	Primo 2026
Forslag til plangrundlag til vedtagelse	Medio 2026
Offentlig høring	Medio 2026
Endelig vedtagelse af lokalplan, miljørapport, mv.	Ultimo 2026

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommunen, om planlægningen stoppes eller videreføres.

Videreføres planlægningen, så projektet kan realiseres, vil det betyde, at opstiller skal indbetale mellem 7,9 og 8,9 mio. kr., alt efter valg af vindmøller, til Grøn Pulje. Kommunen administrerer puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen og for opfyldelse af byrådets mål i klimaplanen. Endelig stillingtagen til, om planlægningen for solceller og vindmøller ved Sjørring skal fortsætte, skal derfor ske i byrådet.

Bilag

Lokalplan nr. 617

Kommuneplantillæg nr. 114

Samlet miljørapport for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring

§ 25-tilladelse

Sjørring - Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver § 25-tilladelse

Sjørring - Planklagenævnet ophæver lokalplan med tilhørende miljørapport

Punkt 6: Gennemførelse af Viborg Kommunes indsats efter Statens vand- og naturplanlægning i 2026 (bevillingssag)

26/1346

Resume

Kommunen gennemfører forundersøgelser og realiseringsprojekter inden for tilskudsordninger under den statslige vand- og naturplanlægning. Det omfatter vådområdeprojekter, lavbundsprojekter og vandløbsprojekter. Dertil kommer klima-lavbundsprojekter, som administreres efter en anden tilskudsordning.

Projekterne gennemføres inden for de bevillingsmæssige tilsagn, som Staten meddeler til de enkelte projekter. Via en rammebevilling afholder kommunen udgifterne, som efterfølgende refunderes af Staten.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 102.403.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2026” med rådighedsbeløb på 8.650.000 kr. i 2026. De resterende rådighedsbeløb jfr. tabel 1 afsættes ikke på nuværende tidspunkt, men indgår i drøftelserne i forbindelse med den kommende budgetlægning for 2027-2030,

2. at rådighedsbeløbet i 2026 på 8.650.000 kr. finansieres midlertidigt af kassebeholdningen, og

3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 102.403.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2026” og rådighedsbeløbene behandles ligeledes som nævnt under punkt 1 i forbindelse med den kommende budgetlægning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 102.403.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2026” med rådighedsbeløb på 8.650.000 kr. i 2026. De resterende rådighedsbeløb jfr. tabel 1 afsættes ikke på nuværende tidspunkt, men indgår i drøftelserne i forbindelse med den kommende budgetlægning for 2027-2030,

2. at rådighedsbeløbet i 2026 på 8.650.000 kr. finansieres midlertidigt af kassebeholdningen, og

3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 102.403.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2026”, og rådighedsbeløbene behandles ligeledes som nævnt under punkt 1 i forbindelse med den kommende budgetlægning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Seneste bevilling er givet den 18. december 2024. Her godkendte byrådet en indstilling fra Klima- og Miljøudvalget om at give en anlægsudgift – og anlægsindtægtsbevilling på 39.712.000 kr. for 2025 ([link til sag nr. 10 på byrådsmødet den 18. december 2024](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Byrådet har de seneste år frigivet anlægsbevillinger til gennemførelse af projekter med ophæng i Statens vandområdeplaner, Natura 2000-planer og lavbundsordninger. EU og Danmark har fastsat en række mål for natur og overfladevand samt klima, som kommunen gennem disse projekter skal understøtte opnåelsen af.

Projekterne udføres med faste procedurer og er altovervejende 100 % finansieret af EU og/eller Staten. Administrationsmodellen forudsætter dog, at kommunerne i første omgang betaler projektudgifterne, som efter projektafslutning søges refunderet. Bevillingerne er derfor både udgifts- og indtægtsbevillinger. Forvaltningens arbejde for at indfri EU's målsætninger for natur og overfladevand er afhængig af bevillingen.

Vandløbsprojekter

Kommunen skal undersøge og så vidt muligt gennemføre de vandløbsindsatser, som er udpeget til en indsats i de statslige vandområdeplaner.

Vådområdeprojekter

Den overordnede styring af proces for vådområdeprojekterne med bl.a. prioritering og igangsætning af projekterne foretages i hhv. Lokal Grøn Trepert Limfjorden og Lokal Grøn Trepert Randers Fjord.

Lavbundsprojekter

Kommunen udvælger og prioriterer selv indsatsen inden for kommunens grænser.

Lavbundsprojekter administreres sammen med vådområdeprojekter efter retningslinjer i en fælles bekendtgørelse.

Ved lavbundsprojekter og vådområdeprojekter er der mulighed for en jordfordeling, som håndteres og finansieres af Landbrugsstyrelsen. Denne udgift er dermed ikke en del af bevillingerne til kommunerne i disse projekter.

Klima-lavbundsprojekter

I 2025 blev der vedtaget en ny ordning for etablering af klima-lavbundsprojekter. Til forskel fra "almindelige" lavbundsprojekter kan forvaltningen nøjes med at lave en ansøgning om finansiering. Ansøgningen skal i denne ordning indeholde udgifter for det samlede projekt. Der gives tilsagn om tilskud til de indledende undersøgelser af dels de natur- og miljømæssige forhold og dels de ejendomsmæssige forhold i projektet.

Samtidig gives der tilsagn om tilskud til etablering af projektet. Denne del af tilsagnet aktiveres dog kun, hvis projektet efter de indledende undersøgelser viser sig realiserbart. Der er ikke mulighed for en jordfordeling. Anlægsbevillingen, der søges frigivet, skal alene finansiere udlæg til forundersøgelsen for klimalavbundsprojekter. I forbindelse med realisering ansøges om yderligere midler til finansiering af udlæg til bl.a. erstatning til lodsejere. Der bliver åbnet for nye ansøgninger til klimalavbundsprojekter i 2025.

Af tabellen nedenfor fremgår det afsatte budget på investeringsoversigten for 2026-2031 (tabel 1).

	2026	2027	2028	2029-31	I alt
Investeringsoversigt 2026-2031:					
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme (udgifter)	0	0	0	51.000	51.000
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme (indtægter)		0	0	0	0
Rådighedsbeløb til bevilling:					
Udgifter	8.650.000	16.750.000	28.550.000	48.402.000	102.352.000
Indtægter	0	0	-10.500.000	-91.903.000	-102.403.000

Tabel 1: Investeringsoversigt 2026-2029 viser de budgetterede anlægsudgifter og -indtægter, jf. anlægsbudget 2026. Rådighedsbeløb til bevilling er udgifter til og indtægter fra kendte forundersøgelser og realiseringsprojekter i 2026-2031.

Rammebevillingen for 2026

Forvaltningen har lavet et kvalificeret bud på de projekter, som forventes at indgå i rammebevillingen for 2026. Mindre justeringer i projektporteføljen for rammebevillingen kan forekomme.

Vandløbsprojekter

Der søges tilsagn til forundersøgelse og realisering af vandløbsprojekter.

Vådområdeprojekter

Der søges tilsagn til forundersøgelse og realisering af vådområdeprojekter.

Lavbundsprojekter

Der søges tilsagn til forundersøgelse og realisering af lavbundsprojekter.

Det er forvaltningens forventning, at de nævnte ansøgninger imødekommes.

Der er flere realiseringer af lavbundsprojekter på vej, og det forventes, at den økonomiske ramme for 2027 vil være i samme størrelsesorden som rammen for 2026.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projekterne under 2026-rammen forventes gennemført i perioden 2026–2031. For nogle projekter kan det evt. blive nødvendigt at forlænge projektperioden yderligere.

Til de statslige vådområdeplaner, som er en del af den grønne trepart, har Staten besluttet at der frem mod 2030 skal udtages 70.000 ha lavbundsarealer plus randarealer i alt 140.000 ha.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der blev ikke afsat budget til nye (ikke bevilgede) statsligt finansierede vand- og naturprojekter i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2026-2029.

Der fremgår følgende af budgetforliget indgået for budget 2026:

”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter

Der afsættes ikke yderligere midler til statslig finansierede vand- og naturprojekter, da der arbejdes på at få ændret på regelsættet, så vand- og naturprojekter ikke belaster den kommunale anlægsramme og heller ikke den kommunale likviditet. En problemstilling der vil accelerere i de kommende år i takt med, at den grønne 3-partsaftale rulles ud. I det omfang der bliver behov for det i 2026, er byrådet indstillet på at tillægsbevilge finansieret af de statslige midler”

Det samlede udgiftsniveau for projekterne i perioden 2026 til 2032 er beregnet og anslået med udgangspunkt i lignende afsluttede projekter. Der er derfor en stor usikkerhed omkring det anslåede udgiftsniveau.

De udgifter, som Viborg Kommune afholder på forundersøgelserne, er egne timer, udgifter til eksterne konsulenter (det drejer sig om f.eks. tekniske forundersøgelser som opmåling af vandløb ol., naturregistrering, modelberegning og udarbejdelse af teknisk rapport).

Til realisering af projekterne afholder Viborg Kommune udgifter til egne timer, eksterne konsulenter (f.eks. detailprojektering inkl. tilpasninger, ansøgning af tilladelser ol., udbud af anlægsopgave, kontrakt med entreprenør samt tilsyn med anlæg, udgifter til entreprenør, arkæologiske undersøgelser, information samt lodsejermøder).

Til forundersøgelser og realisering af projekterne anslås et udgiftsniveau mellem 650 og 700 mio. kr. inkl. de ca. 102 mio. kr., der søges bevilling til i denne sag.

Som reglerne er i øjeblikket, belaster anlægsudgifterne til projekterne den statslige anlægsramme – også selv om de er fuldt finansieret af f.eks. Staten, da anlægsrammen opgøres ud fra bruttoudgifter. Hvis der ikke bliver ændret i reglerne omkring beregning af anlægsrammen i forhold til de statslige vådområdeprojekter, vil de store fremtidige investeringer i vådområdeprojekterne derfor belaste anlægsrammen væsentligt i de kommende år.

Der gøres opmærksom på, at det ikke er normal praksis, at der ikke afsættes rådighedsbeløb til de bevillinger, der gives. Det vurderes imidlertid, at der ikke vil være plads til udgifterne inden for den normale statslige anlægsramme i de kommende år, uden at det vil gå hårdt ud over beløb til allerede afsatte projekter. Der vil derfor blive lagt pres på KL og regeringen for i den kommende økonomiaftale at finde en løsning på rammeproblematikken i forbindelse med de store anlægsudgifter til den type projekter, sagen omhandler. Afsættelse af rådighedsbeløb vil derfor indgå i den kommende budgetlægning for 2027-2030.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 7: Opklassificering af private fællesveje på kaserneområdet til kommuneveje

25/6293

Resume

Viborg Kaserne er blevet udmatrikuleret i private fællesveje og bygninger, efter at Viborg Kommune overtog ejendommen. Viborg Kommune har en række kommunale parkeringspladser på hhv. Regimentsvej, Kasernevej og Eksercerpladsen på kasernen. Adgangsvejene til disse foreslås ændret til kommuneveje.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at kommunen optager de pågældende vejstrækninger og parkeringspladser, som er vist i bilag 1, til kommuneveje.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 27-01-2026

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at kommunen optager de pågældende vejstrækninger og parkeringspladser, som er vist i bilag 1, til kommuneveje.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

De private fællesveje Regimentsvej og Kasernevej betjener primært kaserneområdet, hvor vejene giver adgang til de offentlige parkeringspladser og Oberst J. C. Lunds Plads. Ydermere er den private fællesvej Kasernevej en gennemgående vej, der forbinder kommunevejene Tingvej og Rødevej. Viborg Kommune ejer både vejareal og parkeringspladser.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Vej og parkeringspladser på kaserneområdet kan straks optages på kommunens vejfortegnelse som kommuneveje. Efterfølgende vil de veje og parkeringspladser på kasernen, der fremgår af vejfortegnelsen, blive udskilt i matrikelkortet forventeligt i 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Vejarealet skal udskilles i matrikelkortet, som skal udføres af en privat praktiserende landinspektør. Udgifterne afholdes fra driftskontoen for matrikulære berigtigelser af kommuneveje.

Det vurderes ikke, at der kommer yderligere udgifter, idet Viborg Kommune i forvejen vedligeholder vejene og parkeringspladser.

Juridiske og planmæssige forhold

Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvilke private fællesveje der skal optages som kommuneveje. Beslutninger herom skal træffes på baggrund af en samlet trafikl vurdering og må ikke kun være begrundet i økonomiske forhold. Jf. vejlovens § 15.

Det er forvaltningens vurdering, at der i dette tilfælde udelukkende er tale om trafikale forhold.

Kommunen skal pga. vejlovens § 61 sørge for, at offentlige veje udskilles i matriklen som offentlige vejarealer, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Bilag

Bilag 1 - Kort over veje og parkeringspladser der optages til kommunevej

Punkt 8: Ombygning af kryds Lyngsøvej/Kølsenvej i Løgstrup

25/18565

Resume

I forbindelse med ombygning af krydset Lyngsøvej/Kølsenvej, som er udpeget som sort plet i trafikplanen, er der behov for at erhverve areal til vejanlæg. Hvis ikke det bliver muligt at indgå frivillige aftaler om opkøb eller deklaration af det nødvendige areal til vejudlæg, er ekspropriation nødvendig for projektets gennemførelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Teknisk Udvalg anbefaler byrådet

1. at der iværksættes ekspropriation af nødvendigt areal til vejanlæg, såfremt der ikke kan indgås frivillig aftale om opkøb, og
2. at Teknisk Udvalg udpeger et medlem til at deltage i ekspropriationsforretningen.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 27-01-2026

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der iværksættes ekspropriation af nødvendigt areal til vejanlæg, såfremt der ikke kan indgås frivillig aftale om opkøb, og
2. at Torsten Nielsen udpeges til at deltage i ekspropriationsforretningen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Trafikplan for Viborg Kommune er vedtaget af byrådet den 28. august 2024 ([link til sag nr. 9 i byrådet 28. august 2024](#)).

Byrådet besluttede på mødet den 29. januar 2025 ([link til sag nr. 13 i byrådet 29. januar 2025](#)), at krydset ved Lyngsøvej/Kølsenvej skal ombygges, da det er udpeget som sort plet.

Inddragelse og høring

Forslag til Trafikplan har været i offentlig høring fra marts 2024 og 8 uger frem. Høringssvarene med videre fremgår af bilag til mødet i byrådet den 28. august [2024 \(link til sag nr. 9 i byrådet den 28. august 2024\)](#).

Beskrivelse

Byrådet har besluttet, at krydset Lyngsøvej/Kølsenvej skal ombygges, da det er udpeget som sort plet.

Politiet har givet samtykke til etablering af nyt kryds, se bilag 1 for tegningsmateriale.

Hvis det ikke bliver muligt at lave en frivillig aftale om en deklaration eller køb af arealet, skal arealet erhverves ved ekspropriation.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Ombygningen sker umiddelbart efter arealerhvervelsen.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er bevilliget 600.000 kr., og projekt forventes at kunne holdes indenfor budget.

Juridiske og planmæssige forhold

Der eksproprieres efter vejlovens procedure. Kommunen kan som vejmyndighed ekspropriere til offentlig vej eller sti, når det er nødvendigt af hensyn til almenvellet, jf. vejlovens §96. Nødvendigheden fremgår af beskrivelsen, og at det er tidsmæssigt aktuelt fremgår af afsnittet tidsperspektiv. Teknisk Udvalg bedes udpege et medlem til ekspropriationen.

Bilag

Tegnings materiale til ombygning af kryds

Punkt 9: Arbejder afledt af Trafikplanen 2026 (bevilling)

24/31491

Resume

Byrådet har i budgettet afsat midler til Arbejder afledt af trafikplanen. Teknisk Udvalg har tidligere drøftet, hvilke projekter der skal realiseres. Rådighedsbeløbet ønskes frigivet med henblik på udførelse i 2026.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Teknisk Udvalg beslutter,

1. at projekterne angivet i tabel 1 udføres i 2026.

Direktøren for Teknisk & Miljø foreslår desuden, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 3.250.000 kr. til kontoen ”Arbejder afledt af Trafikplanen 2026” med rådighedsbeløb i 2026, og

3. at anlægsudgiften på 3.250.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb på kontoen ”Arbejder afledt af trafikplanen” med 3.051.000 kr. i 2026 og 199.000. kr. i 2027.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 27-01-2026

Teknisk Udvalg besluttede,

1. at projekterne angivet i tabel 1 udføres i 2026.

Teknisk Udvalg indstiller endvidere til byrådet,

2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 3.250.000 kr. til kontoen ”Arbejder afledt af Trafikplanen 2026” med rådighedsbeløb i 2026, og

3. at anlægsudgiften på 3.250.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb på kontoen ”Arbejder afledt af trafikplanen” med 3.051.000 kr. i 2026 og 199.000. kr. i 2027.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Trafikplan for Viborg Kommune er vedtaget af byrådet den 28. august 2024 ([link til sag nr. 9 i byrådet 28. august 2024](#)).

Den seneste prioritering af arbejder afledt af Trafikplanen blev besluttet på mødet i Byrådet den 29. januar 2025 ([link til sag nr. 13 i Byrådet den 29. januar 2025](#)).

Teknisk Udvalg blev på mødet den 26. november 2025 ([link til sag nr. 24 i Teknisk Udvalg 26. november 2025](#)) præsenteret for behovsanalysen for tiltag på skoleveje til folkeskolerne samt resultatet af høring hos skolebestyrelserne.

På møde i Teknisk Udvalg den 26. november 2025 ([link til sag nr. 21 i Teknisk Udvalg den 26. november 2025](#)) blev der optaget tre nye sorte pletter i Trafikplanen.

Byrådet har i budgetforliget 2026-2029 besluttet at afsætte 1,2 mio. kr. til anlæg af venstresvingsbane ved Bjerringbrovej/Tangevej.

Teknisk Udvalg har på mødet den 7. januar 2026 ([link til sag nr. 12 i Teknisk Udvalg den 7. januar 2026](#)) drøftet prioriteringen af projekter til 2026.

Inddragelse og høring

Forslag til Trafikplan har været i offentlig høring fra marts 2024 og 8 uger frem. Høringssvarene fremgår af bilag til mødet i Byrådet 28. august 2024.

Beskrivelse

Trafikplanen for Viborg Kommune indeholder forslag til projekter indenfor følgende områder:

- Trafiksikkerhed
- Projekter på stinettet
- Projekter på vejnettet
- Aktiv transport
- Kollektiv transport
- Statsprojekter

Nogle af projekterne ligger på statsvejene, hvorfor kommunen ikke har ansvaret for disse.

Projekter vedrørende cykeltrafik medtages ikke i denne prioritering, da der er afsat en særskilt pulje til cykelprojekter, hvorfor projekterne behandles i den forbindelse.

VVM-undersøgelse og anlæg af østlig omfartsvej medtages ikke i denne prioritering, da der er afsat særskilte midler til dette, hvorfor projektet behandles i den forbindelse.

De resterende forslag til projekter fremgår af bilag 1. Det bemærkes, at der ikke er lavet overslag på adfærdsprojekter, da dette afhænger af det valgte omfang af projektet.

Af bilag 2 fremgår perspektivprojekter fra trafikplanen. Det bemærkes, at der ikke er lavet overslag på disse, da de tidligst efter 5 år forventes eventuelt at blive prioriteret til udførelse og anlægsoverslagene derfor skal opdateres.

Forvaltningen foreslår, at projekterne i tabel 1 prioriteres til 2026. Projekterne er desuden nærmere beskrevet i bilag 3.

Tabel 1

Projekt	Anlægsoverslag
Kampagner	150.000 kr.
Venstresvingsbane ved Tange (sortplet)	1.200.000 kr.
Lyskryds i Frederiks (sortplet)	1.900.000 kr.
I alt	3.250.000 kr.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Projekterne kan efter prioritering igangsættes i 2026 og forventes gennemført i 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

I budgettet er der afsat 4.179.000 kr. til puljen Arbejder afledt af Trafikplanen i 2027. Godkendes indstillingen, vil der i 2027 være 3.980.000 kr. tilbage.

Juridiske og planmæssige forhold

Politiet skal godkende anlægsprojekterne.

Bilag

Projekter fra Trafikplan

Perspektivprojekter fra Trafikplan

Projekter. Arbejde afledt af Trafikplanen

Punkt 10: Energi Viborg Vand A/S - ansøgning om kommunegaranti for en byggekredit i forbindelse med etablering af nyt renseanlæg i Viborg

26/2144

Resume

Byrådet skal i denne sag tage stilling til en ansøgning fra Energi Viborg Vand A/S om kommunegaranti for en byggekredit i KommuneKredit på 500 mio. kr. i forbindelse med etablering af et nyt Viborg Central Renseanlæg.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at ansøgningen fra Energi Viborg Vand A/S (EVV) godkendes,
2. at der til EVV stilles kommunegaranti for en byggekredit på 500 mio. kr. i forbindelse etablering af et nyt renseanlæg i Viborg, og
3. at den løbende årlige garantiprovision fastsættes til 0,55% pr. år af restgælden på byggekreditten 31. december året forinden.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at ansøgningen fra Energi Viborg Vand A/S (EVV) godkendes,
2. at der til EVV stilles kommunegaranti for en byggekredit på 500 mio. kr. i forbindelse etablering af et nyt renseanlæg i Viborg, og
3. at den løbende årlige garantiprovision fastsættes til 0,55% pr. år af restgælden på byggekreditten 31. december året forinden.

Stine Damborg (C), Lone Langballe (O) og Torsten Nielsen (Æ) deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Energi Viborg Vand A/S (EVV) har i forbindelse med godkendelse af deres budget for 2026 udarbejdet en 4-årig investeringsprognose på spildevandsområdet, der beskriver de forventede investeringer i perioden 2026-2029. Tillige er der udarbejdet en prognose for udviklingen i investeringer sammenholdt med indtægtsrammer for perioden 2026-2035. EVV's notat herom kan ses i bilag 1.

Det fremgår af notatet, at der skal etableres en byggekredit på 500 mio. kr. til midlertidig finansiering af investeringerne.

Derfor fremsender EVV nu ansøgning til Viborg Kommune om en kommunegaranti på 500 mio. kr. Ansøgningen kan ses i bilag nr. 2.

Der er ifølge ansøgningen indhentet flere lånetilbud, hvorefter det er vurderet, at KommuneKredit har givet det økonomisk mest fordelagtige tilbud på en byggekredit på 500.000.000 kr., hvor der ingen binding er til også at optage slutfinansieringen hos KommuneKredit. Der vil blive indhentet nye tilbud til slutfinansieringen, når byggeriet er afsluttet, forventeligt i 2028.

Bestyrelsen i EVV har på mødet den 5. december 2025 godkendt, at der optages en byggekredit på 500 mio. kr. i 2026.

Viborg Kommune har i forvejen stillet kommunegaranti overfor EVV for 2 lån med samlet restgæld på 73,6 mio. kr. ultimo 2025.

Gældende lovgivning mv.

Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. (lånebekendtgørelsen) giver hjemmel til at give garanti for lån optaget af vandselskaber til formål omfattet af § 16 i lov om vandsektorens organisering og økonomisk forhold.

Af lånebekendtgørelsen fremgår desuden, at der kan stilles garanti for lån til vandselskaber med en løbetid på op til 40 år.

Kommunegaranti for lån henregnes ikke til kommunens låntagning, når der er tale om investeringsudgiften ved indvinding og distribution af brugsvand og investeringsudgiften ved kloakering og rensningsanlæg, der optages af forsyningsselskaber i henhold til § 16 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Garantiprovision

På grund af ændrede tolkninger af reglerne for beregning af garantiprovision behandlede [Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 11. april 2018 sag nr. 18](#) principperne for fremadrettet individuel beregning af garantiprovision ved forsyningsselskabers ansøgning om kommunegaranti.

Med baggrund i disse principper er garantiprovisionen for den aktuelle kommunegaranti beregnet til 0,55% årligt af restgælden pr. 31. december året forinden. F.eks. vil der i 1. halvår 2027 blive opkrævet 0,55% af restgælden på byggekreditten pr. 31. december 2026.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Notat - Energi Viborg Vand's investeringer 2026-2025 på spildevandsområdet

Ansøgning om kommunegaranti

Punkt 11: Godkendelse af huslejestigning i forbindelse med optagelse af lån, afdeling 20, Løgstrup Høje, Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg

25/28304

Resume

Afdeling 20, Løgstrup Høje har fået renoveret taget. Da afdelingen ikke har henlagt tilstrækkelige midler til renoveringen, vil Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg optage et realkreditlån til finansieringen. Dette vil medføre en huslejestigning, som byrådet skal tage stilling til.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet godkender, at huslejen for afdeling 20, Løgstrup Høje i Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg stiger med 7,5% svarende til gennemsnitligt 985 kr. pr. m² om året.
2. at byrådet understreger overfor Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg, at boligorganisationen ikke må igangsætte arbejder, inden byrådet har taget stilling til huslejestigningen i de konkrete sager.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet godkender, at huslejen for afdeling 20, Løgstrup Høje i Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg stiger med 7,5% svarende til gennemsnitligt 985 kr. pr. m² om året.
2. at byrådet understreger overfor Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg, at boligorganisationen ikke må igangsætte arbejder, inden byrådet har taget stilling til huslejestigningen i de konkrete sager.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede på mødet den 16. december 2015 ([Link til sag nr. 17 på byrådet den 16. december 2015](#)) at påpege overfor Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg, at renoveringsarbejder ikke for fremtiden må igangsættes, før byrådet har godkendt lånoptagelsen, finansieringen og den foreløbige huslejeforhøjelse.

Byrådet behandlede den 17. december 2025 Tilsyn med boligorganisationer regnskaber for 2024 ([Link til sag nr. 29 på byrådet den 17. december 2025](#)). Det fremgik af sagen, at Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborgs revisor har påpeget, at henlæggelsesniveauet i boligafdelingerne er utilstrækkelige, og at formålet er at undgå pludselige huslejestigninger for beboerne eller behov for yderligere lånoptagelser.

Inddragelse og høring

Afdelingsmødet for afdeling 20, Løgstrup Høje godkendte på det ordinære møde i august 2022 budgettet for 2023 med en huslejestigning på 7,5%.

Efterfølgende i august 2025 godkendte hovedbestyrelsen i Boligselskabet Sct. Jørgen lånoptagelsen i afdeling 20, Løgstrup Høje.

Beskrivelse

Afdeling 20, Løgstrup Høje består af 20 familieboliger med anvisning fra Viborg Kommune samt et tilhørende dagcenter i afdeling 21, som finansieres fuldt ud af Viborg Kommune. Afdelingerne blev opført omkring 1987, som er den periode, hvor produktionen af eternitplader skiftede til asbestfri materialer. Tagpladerne har en kortere levetid end forventet, og der har derfor været behov for at udskifte taget. Oversigtskort er i bilag nr. 1.

Finansiering

Vedligeholdelsesarbejder skal som udgangspunkt finansieres af afdelingens henlagte midler.

Afdeling 20 har henlagte midler svarende til 17,6 % af tagrenoveringen, og har derfor behov for at optage et realkreditlån for at finansiere de resterende 82,4 %.

Afdeling 21, Dagcenter har opsparet henlagte midler til deres andel.

Tagrenovering har samlet kostet 2.328.000 kr. som finansieres med 1.128.000 kr. henlæggelser og 1.200.000 kr. realkreditlån.

Tabel 1: Oversigt over fordeling mellem lån, henlæggelser og afdelinger

	Afdeling 20	Afdeling 21	I alt
Lånoptagelse	1.200.000 kr.	0 kr.	1.200.000 kr.
Henlæggelser	257.000 kr.	871.000 kr.	1.128.000 kr.
I alt	1.457.000 kr.	871.000 kr.	2.328.000 kr.

Som det fremgår af tabel 1 er afdeling 21, Dagcenter ikke omfattet af lånoptagelsen, men har derimod sparet op til renoveringen.

Långiver har oplyst, at realkreditlånet kan optages uden kommunegaranti. Godkendelse af lånet er ikke omfattet af denne sag, da forvaltningen administrativt kan godkende en lånoptagelse, når långiver ikke kræver kommunegaranti, jf. byrådets bemyndigelse af 5. november 2008 (sag nr. 307 punkt 5.6). Bemyndigelsen fremgår af bilag nr. 2.

Huslejestigning

Når huslejen på baggrund af lånoptagelse til renoveringsarbejder stiger mere end 5 % af lejen, skal huslejeforhøjelsen godkendes af byrådet.

Huslejestigninger kan beregnes på to måder – efter stykprismodellen eller kvadratmetermodellen. Beboerne i afdeling 20, Løgstrup Høje har godkendt, at huslejestigningen på grund af lånoptagelsen sker ud fra det eksisterende fordelingsprincip i afdelingen, kvadratmetermodellen.

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg oplyser, at den gennemsnitlige årlige budgetterede husleje for 2022 var på 916 kr./m² og med en stigning på 7,5 % blev den gennemsnitlige årlige husleje på 985 kr./m² for 2023.

Tabel 2: Opgørelse over huslejer før og efter renovering samt budget 2025:

	Husleje pr. mdr. budget 2022	Stigning 7,5%	Husleje pr. mdr. budget 2023	Husleje pr. mdr. budget 2025
62 m ²	4.734 kr.	355 kr.	5.089 kr.	5.346 kr.
86 m ²	6.565 kr.	494 kr.	7.059 kr.	7.413 kr.

Alternativer

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg har mulighed for at yde et tilskud fra dispositionsfonden til renoveringen i afdeling 20, Løgstrup Høje. Et tilskud vil betyde, at afdelingen undgår både lånoptagelse og den deraf følgende huslejestigning. Forvaltningen bemærker hertil, at ifølge regnskabet for 2024 er dispositionsfonden på et lavt niveau.

Tidsperspektiv

Tagrenoveringen er gennemført.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Afdeling 20, Løgstrup Høje er omfattet af lokalplan nr. 82, Ældrecenter i Løgstrup.

Bilag

Oversigtskort

Bemyndigelse fra 2008

Punkt 12: Tillæg til samarbejdsaftale mellem Aarhus Universitet og Viborg Kommune

26/3824

Resume

Den markante udvikling på AU Viborg gennem f. eks. nye uddannelser, ny industripark som nabo til AU Viborg m.m. nødvendiggør en tillægsaftale til den aftale, der blev indgået mellem Viborg Kommune og Aarhus Universitet i 2020.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at tillæg til samarbejdsaftale mellem Aarhus Universitet og Viborg Kommune godkendes

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at tillæg til samarbejdsaftale mellem Aarhus Universitet og Viborg Kommune godkendes.

Lone Langballe (O) undlader at stemme.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte på mødet i september 2020, ([link til sag nr. 23 i byrådet den 2. september 2020](#)), at Viborg Kommune indgik samarbejdsaftale med Aarhus Universitet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Samarbejdsaftalen mellem Aarhus Universitet og Viborg Kommune fra 2020 fastlagde overordnede rammer for et styrket samarbejde.

Siden indgåelse af aftalen i 2020 er samarbejdet mellem Aarhus Universitet og Viborg Kommune styrket på en lang række områder og med etableringen af f. eks. uddannelsesaktiviteter på AU Viborg, den fælles satsning på Hub Viborg og placering af en kommende industripark som nabo til AU Viborg, er der behov for en tillægsaftale til den oprindelige samarbejdsaftale.

Tillægsaftalen, der kan ses som bilag nr. 1, indeholder 5 tematikker:

1. Realisering af Vision for AU Viborg
2. Koordineret kommunikation om AU Viborg og Viborg som studie- og karriereby
3. Viborg som studieby med særlig fokus på transport til/fra AU Viborg
4. Campusudvikling – behovet for nye lokalplaner
5. Samarbejde om klimaindsatser

Samarbejdet omkring både samarbejdsaftale og tillæg til samarbejdsaftale ledes af en styregruppe, og den politiske repræsentation i styregruppen udgøres af borgmesteren, formændene for hhv. Teknisk Udvalg samt Klima, Miljø og Naturudvalget.

Ud over at styrke Viborg som studie- og karriereby og derigennem sikre styrket bosætning, er der gennem tæt samarbejde med Aarhus Universitet om AU Viborg et meget betydeligt erhvervspotentiale, der kan sikre placering af udviklings- og produktionsenheder – og dermed arbejdspladser - i Viborg Kommune.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tillæg til samarbejdsaftale mellem Aarhus Universitet og Viborg Kommune

Punkt 13: Fastsættelse af grundpriser og øvrige salgsvilkår for bolig- og erhvervsgrunde - 2026

25/30575

Resume

Der fremsendes årligt en sag om fastsættelse af grundpriser og øvrige salgsvilkår for salg af bolig- og erhvervsgrunde for det følgende år. Med denne sag fastsættes priser og vilkår for 2026.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at grundpriser og øvrige salgsvilkår i bilag nr. 1, 2, 4, 5 og 7 for 2026 godkendes,
2. at grundene fortsat udbydes med en på forhånd fastsat minimumspris,
3. at erhvervsgrundene på Vennershåbvej (den sydlige del) udbydes som beskrevet, og
4. at erhvervsgrundene på Vennershåbvej (den nordlige del) tages af markedet og afventer arkæologi samt eventuelt ny planlægning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at grundpriser og øvrige salgsvilkår i bilag nr. 1, 2, 4, 5 og 7 for 2026 godkendes,
2. at grundene fortsat udbydes med en på forhånd fastsat minimumspris,
3. at erhvervsgrundene på Vennershåbvej (den sydlige del) udbydes som beskrevet, og
4. at erhvervsgrundene på Vennershåbvej (den nordlige del) tages af markedet og afventer arkæologi samt eventuelt ny planlægning.

Sagsfremstilling

Historisk

Sagen er senest behandlet på møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. januar 2026 ([link til sag 18 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. januar 2026](#)), hvor sagen blev udsat, idet der ønskes information om liggetider, solgte grunde m.m.

Liggetider for arealerne fremgår på bilag nr. 9 for boliggrunde og bilag nr. 10 for erhvervsgrunde. Oversigt for byggemodninger de sidste 3 år fremgår af bilag 11, mens solgte byggegrunde over de sidste 3 år fremgår af bilag nr. 12.

Grundpriserne er senest fastsat på byrådsmøde den 18. december 2024 ([link til sag nr. 35 i byrådet 18. december 2024](#)).

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Priser

Grundpriserne i Viborg Kommune foreslås fastsat til de mindstepriser, som fremgår af oversigterne i bilag nr. 1 vedrørende boliggrunde, og bilag nr. 2 vedrørende erhvervsgrunde.

Priserne på boliggrundene foreslås videreført, som de har været udbudt i 2025.

Prisen på erhvervsgrunde udgøres af en købesum og kloakti- og kloaktilslutningsafgift. Taksten for kloakbidrag pr. m² har i 2025 været 81 kr. Taksten foreslås hævet til 83,50 kr. i 2026, så bidraget fortsat stemmer overens med den faktiske opkrævning

fra Energi Viborg.

Der er særlige udfordringer med erhvervsbyggemodningen på Vennershåbvej, hvor der er fire erhvervsgrunde til salg. Produktionsprisen på alle grundene vil stige pga. arkæologiske fund og opkøb af beboelsesejendomme til fuld udnyttelse af lokalplanen. Der er pt. to erhvervsgrunde i den sydlige del, der er udbudt til salg, og to erhvervsgrunde i den nordlige del, der har været udbudt til salg, men som skal tages af markedet pga. arkæologiske udgravninger og måske lidt ændret planlægning for at undgå større udgravninger.

Det foreslås, at de to sydlige grunde fortsat er udbudt til salg, men uden fast pris indtil endelig pris for hele området kan genberegnes i lyset af de forøgede produktionsomkostninger. I tilfælde af interesse på grundene, kan beregning af pris laves ud fra overslag på forventede omkostninger.

Der er søgt om anlægsbevilling til arkæologiske udgravninger, nedrivning af ejendomme og byggemodning med vejanlæg og forsyningsledninger. Beslutning om bevilling er givet på byrådsmøde den 17. december 2025 ([link til sag nr. 19 i byrådet 17. december 2025](#)).

Salgsvilkår boliggrunde

Viborg Kommune har standardvilkår, der bruges i forbindelse med salg af boliggrunde. De gældende salgsvilkår for boliggrunde er i bilag nr. 3. Der er herunder en række forslag til ændringer af salgsvilkår. Forslag til nye salgsvilkår for boliggrunde er i bilag nr. 4.

Salgsvilkår erhvervsgrunde

Gældende salgsvilkår for erhvervsgrunde fremgår af bilag nr. 6. Salgsvilkår om grundens bæreevne og jordudskifte er tilføjet til salgsvilkåret. Forslag til salgsvilkår for erhvervsgrunde for 2026 fremgår af bilag nr. 7.

Erhvervsgrunde kan både være én grund eller et areal, der udstykkes til flere grunde i forbindelse med salg. Viborg Kommune afholder omkostninger til udstykningen som en del af byggemodningen.

Notering af interesse og forkøbsret

Det er muligt for en borger at få noteret interesse i en byggegrund jf. bilag 3 eller reservere en erhvervsgrund jf. bilag 8. Der er i praksis ingen forskel på de to begreber.

Notering af interesse betyder, at kommunen kontakter borgeren, hvis der kommer en anden borger med et købsønske på grunden. Hvis der fortsat er købsinteresse, afholdes en budrunde, hvor parterne får mulighed for at afgive deres bud på grunden, hvorefter den sælges til højstbydende.

Notering af interesse på boliggrunde kan i dag gøres for 1 måned. Noteringen kan forlænges 2 gange, så det er 3 måneder i alt. På erhvervsgrunde kan man reservere en grund i 2 uger. Reservationen kan forlænges med 2 uger ad gangen (normalt max. 12 uger i alt).

Forvaltningen anbefaler, at der ensrettes på muligheden for notering, så notering af interesse på erhvervsgrunde kører på samme måde som boliggrunde. Dette giver interesserede købere et mindre pres, når de ikke skal huske at forlænge hver 14 dag og i stedet kan forlænge hver måned. Noteringen kan forlænges 2 gange, så der er en periode på max. 3 måneder.

Forslag til vilkår for notering af boliggrunde er indarbejdet i bilag 4 og i bilag 7 for erhvervsgrunde.

Det fremgår af bilag 8, at der i dag er mulighed for forkøbsret til en erhvervsgrund. Dette foreslås fastholdt og er indarbejdet i bilag 7.

Jordudskifte

Hvis der viser sig behov for at jordudskifte på bolig- og erhvervsgrunde, er der under visse betingelser mulighed for, at køber kan kompenseres for ekstraudgifterne til jordudskiftningen. Dette fremgår af salgsbetingelserne i bilag nr. 4 og 7. Ved beregning af ekstraudgifterne anvender forvaltningen bestemte takster pr. m³ råjord/sand. Disse fremgår af bilag nr. 5.

Taksterne for 2025 foreslås videreført i 2026, hvorved der ikke sker en takstændring.

Udbudsmåder

Kommunens salg af grunde sker i henhold til udbudsbekendtgørelsen, hvilket indebærer, at der er følgende muligheder:

1. Byrådet har hidtil fastsat minimumspriser, som grundene bliver udbudt til. Denne metode muliggør, at kommunen umiddelbart kan sælge til højstbydende (hvis budet opfylder minimumsprisen), når fristen er udløbet.

2. Byrådet kan fastsætte en fast pris. Hvis grundene udbydes med en fast pris, kan der alligevel gives overbud. I så fald kan kommunen ikke umiddelbart sælge til den, der har budt højest. Kommunen skal først give alle, der har budt, mulighed for at komme med et nyt bud.

3. Byrådet kan undlade at fastsætte priser og udbyde med opfordring til at afgive et bud. I så fald kan der først indgås en handel efter byrådsgodkendelse af de enkelte salg. Det vil betyde yderligere sagsbehandling og ventetid ved hver handel.

For alle 3 punkter gælder det, at grundene, første gang de udbydes, ikke må sælges til en lavere pris end det har kostet at byggemodne dem.

Forvaltningen anbefaler, at bolig- og erhvervsgrundene fortsat udbydes med en på forhånd fastsat minimumspris jf. punkt 1, da det er den mest effektive proces for såvel køber som forvaltning.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Priser på boliggrunde 2026

Priser på erhvervsgrunde 2026

Salgsbetingelser - Boliggrund_2025

Salgsbetingelser - boliggrund 2026

Takster for kompensation 2026

Salgsbetingelser for erhvervsgrunde_2025

Salgsbetingelser for erhvervsgrunde_2026

Reservation_forkøbsret for erhvervsgrunde_2025

Boliggrunde - Liggetid

Erhvervsgrunde - Liggetid

Byggemodning

Solgte grunde

Punkt 14: Principbeslutning om ekspropriation i Rødkærsbro

24/7861

Resume

Der skal træffes principbeslutning om ekspropriation til et nyt boligområde i Rødkærsbro, hvorefter der kan indgås en aftale på ekspropriationslignende vilkår (skattefrit for sælger).

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune eksproprierer en del af Brandstrupvej 50, 8840 Rødkærsbro, jf. sagsfremstillingen, såfremt der ikke kan indgås en aftale om køb.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune eksproprierer en del af Brandstrupvej 50, 8840 Rødkærsbro, jf. sagsfremstillingen, såfremt der ikke kan indgås en aftale om køb.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har den 26. juni 2024 ([link til sag nr. 26 i byrådets den 26. januar 2024](#)) meddelt kvote til 10 almene boliger på Brandstrupvej i Rødkærsbro.

Byrådet besluttede på sit møde den 28. januar 2026 ([link til sag nr. 3 i byrådet den 28. januar 2026](#)) at vedtage lokalplan nr. 592, som udlægger en del af ejendommen Brandstrupvej 50 i Rødkærsbro til boligområde.

Inddragelse og høring

Forslag til lokalplan nr. 592 har været i offentlig høring fra den 21. oktober til den 18. november 2025.

Der er i forbindelse med planlægningen afholdt flere møder med grundejer.

Beskrivelse

Beholdningen af kommunale byggegrunde i Rødkærsbro og omegn

Viborg Kommune har pt. 6 byggegrunde til åben-lav bebyggelse til salg på Skovbærvej umiddelbart øst for planområdet. Byggegrundene er på gennemsnitligt ca. 750 m². Der er desuden 2 åben-lav byggegrunde til salg i Højbjerg ca. 3 km fra planområdet.

Der er ingen kommunale byggegrunde til tæt-lav bebyggelse i eller omkring Rødkærsbro.

Nye byggegrunde i Rødkærsbro

Viborg Kommune ejer ikke arealet, som byrådet ønsker at anvende til boliggrunde på baggrund af lokalplan nr. 592.

Ejer af arealet ønsker ikke selv at realisere lokalplanen. Forvaltningen ønsker derfor at købe arealet på ekspropriationslignende vilkår eller alternativt at ekspropriere det lokalplanlagte areal med henblik på kommunal byggemodning.

Salg til kommunen på ekspropriationslignende vilkår forudsætter, at der er hjemmel til at ekspropriere. Hjemlen findes i planlovens § 47, som foreskriver følgende betingelser:

- Byrådet skal have vedtaget en gyldig og byggeretsgivende lokalplan. Betingelsen er opfyldt, da lokalplan nr. 592 er vedtaget og offentlig bekendtgjort.
- Ejer kan og vil ikke virkeliggøre en lokalplan. Ejere af Brandstrupvej 50 ønsker ikke at virkeliggøre lokalplanen.
- Det skal være nødvendigt at ekspropriere. Det aktuelle behov for boliggrunde i området baseret på det hidtidige salg, befolkningsudvikling og intentioner i byggemodningshandleplanen viser nødvendigheden for at ekspropriere

en del af ejendommen. Boligselskabet Sct. Jørgen ønsker desuden at etablere op til 18 boliger som tæt-lav i området. Der er ikke andre placeringsmuligheder i byen til dette.

- Byrådets vilje til at ekspropriere skal være til stede. Denne kan dokumenteres ved beslutning i denne sag.

Dermed er det forvaltningens vurdering, at der er hjemmel til at ekspropriere de pågældende arealer, såfremt det ikke er muligt at indgå en frivillig aftale.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forhandlinger med grundejer igangsættes umiddelbart efter byrådets beslutning.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort, Brandstrupvej 50, Rødkærsbro

Punkt 15: Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget

26/1217

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd – herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 18-02-2026

Mødelisten blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde i december måned 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger om konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Bilag

Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget 2026

Punkt 16: Meddelelser og gensidig orientering

26/3673

Punkt 17: Lukket: Ejendomssag

25/31776

Punkt 18: Lukket: Ejendomssag (bevillingssag)

24/7861

Punkt 19: Underskriftsark

26/545

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive elektronisk i FirstAgenda ved at trykke ”Godkend”.